

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 221.

Anden Session.

62de Møde.

Fredagen den 10de Januar.
(Fortsat.)

Cultusministeren (fortsat): Jeg har antaget, og jeg troer, at det er temmelig almindelig erkjendt, at der gives endeel geistlige Embeder, som ere aldeles utilstrækkeligt lønnede, og hvor Tidernes Tryk i dette Dieblik soles ganske overordentligt, og jeg har ikke tænkt paa, ligesom at holde fast paa hvad man kalder Kirkemidler — havde jeg gjort det, saa havde jeg andraget paa at faae hele det besparede Beløb af Fyens Bispestol. —, men Domainedebudgettet udviser, at man beregner, at Statskassen ved den trufne Foranstaltning med Fyens Bispestol aarlig vil vinde 3,077 Rbd. Jeg betragtede nu Biskopperne og Præsterne som udgjørende een Embedsclassse, den geistlige Embedsclassse; jeg troede altsaa, at, naar man ikke kom med nye Krav til Staten i disse vanskelige Tider, men gjorde en saa beskedent Anmodning som den, at, da der var foranlediget en Besparelse, da at faae endeel af den ved Besparelsen indbundne Sum til at tilfredsstille en Trang, der i den samme Embedsclassse var tilstede, det da ikke vilde findes ubilligt. Det er sagt, at man ikke har kunnet gaae ind paa denne Tanke, fordi man maatte oppebie den almindelige Omordning (Hør!), og see, om ikke derved Præstefaldsindtægterne vise sig tilstrækkelige; men denne Omordning vil i ethvert Tilfælde have saa langsomme Følger, at jeg anseer det for ubilligt at oppebie den, naar der er en saa overordentlig Trang tilstede, som der i dette Dieblik er. En Omordning af de geistlige Embeders Indtægter kan jo kun vise sine Virkninger efterhaanden, som de større Embeder blive ledige,

og det ikke engang strax derefter, thi der maa, hvordan man end tænker sig det, være en Plan for Anvendelsen, som ikke vil tillade, strax at disponere over et enkelt ledigblevet Beløb paa et andet Sted.

Jeg troer altsaa at det er urigtigt at vilde sige, at man skulde opsætte enhver Forbedring af geistlige Embeder til hele denne Sag kan komme for, og forsaavidt man siger, at man jo kunde hjælpe successive ved at tage fra et større Embede Indtægter, saa er dette jo allerede her foreslaaet. Der er nemlig blevet et større geistligt Embede ledigt, med Hensyn til hvilket der er foretaget en Besparelse, og der foreslaaes nu i denne Anledning en Udgift til andre; bliver der tilsidst et Overskud, saa er dette Overskud ikke tabt, det kan man jo tage enhver hvilken som helst Bestemmelse om, som findes lovsig, rigtig og billig. Jeg troer altsaa ikke, at vi nu skulde opsætte, derefter allerede nu at gjøre Noget for de geistlige Embedsmænd, der sidde i Vilkaar, som maae erkjendes for at være ringe; men det vil jeg aldeles ikke nægte, at den Indvending kan tænkes, at der ikke er foreslaaet bestemte enkelte Embeder, til hvilke disse 2,000 Rbd. skulle anvendes. Dette har ligefrem sin Grund i, at jeg ikke har villet vække Forhaabning hos den Enkelte, førend jeg havde nogen Udflugt til at tilfredsstille deres Haab, det ansaae jeg for at være ulogt, ja at være haardt; men der gives her i Landet ikke mindre end 40 geistlige Embeder og Sognefald, som ere opgjorte til en Indtægt under 600 Rbd., uden at der engang derved er beregnet, at en stor Deel af disse Embeder ere bebyrdede med Enkepensioner og Byggegjælb; naar de ere fritagne for disse Byrder, indbringe de ikke engang 600 Rbd. Efter den sidste Regulering findes der af disse smaa Embeder kun i det Hele 7 i Vestif-